

ARADI KÖZLÖNY

Administrátor delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 181.
1939. augusztus 12., szombat

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradul Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Perioadice sub No. 1071-1938, Trlb. Arad.

Tovább folyik az idegek háborúja

Ciano németországi utja a nemzetközi érdeklődés tengelyében

Ófelsége II. Carol király tanácskozása Isztambulban

Isztambulból jelentik: Ófelsége II. Carol király a „Lucafarul” yachton pénteken Isztambulba érkezett, ahol tanácskozásokat folytatott a török kormány külügyminiszterével. A tanácskozásokon jelen volt a törökországi román követ is. Ófelsége II. Carol király még péntek este visszatért a constantai kikötőbe.

Ugyancsak isztambuli jelentés arról ad számot, hogy Ismet Inonu török köztársasági elnök pénteken Isztambulba érkezett. Feltehető, hogy találkozott a Földközi tengeri utjáról visszatérő Carol király ófelségével.

Az olasz külügyminiszter németországi látogatása

Salzburg. Ciano gróf olasz külügyminiszter pénteken délután 12 óra 20 perckor különvonaton megérkezett Salzburgba, ahol Ribbentrop üdvözölte. Kévéssel utóbb, délután 13 óra 30 perckor Ciano Ribbentrop és felesége villásreggelin látták vendégül. A két külügyminiszter délután tartotta meg első tanácskozását.

Az olasz közvélemény érdeklődésének központjában Ciano gróf olasz és Ribbentrop német külügyminiszter mai találkozója áll. A Popolo d'Italia megállapítja, hogy az idegek háborúja tovább folyik, de ezek nyugodtan hagyják a tengelyhatalmakat, mert ezek tovább folytatják munkájukat az új civilizáció felépítésére. A Popolo di Roma rámutat az olaszok libiai gyarmatosítására, a szicíliai nagybirtokok felosztására, új olasz városok és falvak építésének hatalmas munkájára, valamint azokra a munkálatokra, amelyeket Németország is megindított. Ezek mind megcáfolják azt a képtelen hírt, mintha a tengelyhatalmak háborúra készülődnének. Hangsúlyozza a lap, hogy a salzburgi találkozón csak általános eszmecsereről lesz szó, amely kiterjed majd Európára, de a távolkeleti kérdésekre is. Ezért a salzburgi találkozó elé a legnagyobb nyugalommal lehet tekinteni.

Római körök szerint a salzburgi Ciano-Ribbentrop találkozásnak annál nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani, mert ezidő szerint Hitler kancellár is Salzburgban tartózkodik. Ez a körülmény lehetővé teszi, hogy az olasz külügyminiszter kihallgatáson jelenjen meg a német kancellár előtt.

A salzburgi megbeszélések

Salzburg. Ribbentrop és Ciano délutáni megbeszélései a német külügyminiszter magánlakásán folytak, amely egy XIV. századbéli kastélyban van, az egykori salzburgi püspökök vadászkastélyában. Ebben a kastélyban lakott a windsori herceg is ausztriai tartózkodása alkalmával. A Havas ügynökség értesítése szerint két külügyminiszter tárgyalása ma este véget ért. A megbeszélések az általános politikai horizonton maradtak és hangsúlyozták, hogy új egyezmény nem fog létrejönni. A tárgyalások befejezése után hivatalos közleményt adtak ki.

Valószínű, hogy Ciano gróf vasárnapig Salzburgban marad, mint magánember. Az olasz külügyminiszter a Hotel Österreichischer Hofban szállt meg.

Különb. Ribbentrop német külügyminiszter és Ciano olasz külügyminiszter angol nyelven tárgyalnak, mert a német külügyminiszter nem tud olaszul és Ciano gróf sem beszél németül.

Budapestről jelenti a Stefani ügynökség: A magyar sajtó és politikai körök nagy jelentőséget tulaj-

donítanak Ribbentrop és Ciano salzburgi találkozásának. A Magyar Nemzet megjegyzi, hogy a találkozás annál inkább felkelti a magyar közvélemény érdeklődését, mert Csáky gróf külügyminiszter jelenleg szintén Salzburgban van.

Atszervezik a német és olasz sajtót

Róma. (Rador.) A Stefani-ügynökség hivatalos jelentése szerint Velencében Alfieri és Göbbels rendkívül fontos tanácskozást folytattak Németország és Olaszország kulturális és művészeti együttműködésének fejlesztéséről. Többek között elhatározták, hogy átszervezik a sajtót és közös szervezetet létesítenek az olasz és német újságírók számára. A rádióközvetítések számát is emelik és rendezik az olasz-német propaganda együttműködését a bel- és külföldön.

kozás kévéssel Ribbentrop és Csáky magyar külügyminiszter megbeszélése után következ-

Ezek az eszmecserek azt bizonyítják, hogy a jelenlegi helyzetben, amely sok komoly eshetőséget tartogathat a világ számára,

Németország megállapodik szövetségeseivel.

A mai salzburgi tanácskozásokról azonban eddig semmiféle hír nem szivárgott ki.

A Paris Midi budapesti tudósítója szintén kitér cikkében Csáky gróf és Ribbentrop legutóbbi tárgyalására.

Páris. Külföldön elterjedt hírek szerint Ribbentrop német külügyminiszter levelet írt Bonnet külügyminiszterhez, meghatározva Né-

metország álláspontját a danzigi kérdésben. A levélben arra kéri a francia kormányt, hogy ne avatkozzék bele ebbe a keleteurópai kérdésbe, amelynek elintézése kizárólag Németországra tartozik. Francia illetékes körökben kijelentik, hogy a hír ilyen formában nem felel meg a valóságnak. Bonnet julius elsején magához kérte Welck berlini német nagykövetet és közölte vele Franciaország álláspontját a danzigi kérdésben. Röviddel ezután Welck szöbéli jegyzékben leszögezte. Bonnet előtt a német álláspontot, így tehát nem Ribbentrop személyes új kezdeményezéséről van szó, hanem nem történt más, mint az egy hónappal ezelőtti jegyzékváltás.

Franciaország megerősítette határait

PÁRIS. A Havas-ügynökség jelenti: A nemzetközi helyzet feszült voltára való tekintettel a francia katonai hatóságok biztonsági intézkedéseket rendeltek el. Többek között a luxemburgi határzónában elhelyezett csapatokat megerősítették. Augusztus végén az Ardennes-hegységben nagy hegyvidéki-hadgyakorlatok lesznek, amelyek lehetővé teszik az itteni határvidéken elhelyezett korábbi csapatok létszámának megerősítését és felfejlődését. Ugyancsak rövidesen megkezdik a szükséges védelmi művek építését is a nyugati határ luxemburgi szakaszán.

Politikusok utazása

Milánó. Cvetkovics jugoszláv miniszterelnököt mára Triesztbe várják. A jugoszláv miniszterelnök a fascizmus gazdasági és szociális intézményeit akarja megismerni.

Varsó. Mosolckv köztársasági elnök vizlát nyaralójából pénteken visszaérkezett a lengyel fővárosba. A pályaudvaron Zlatkovszky miniszterelnök és a katonai, valamint polgári hatóságok vezetői fogadták.

Páris. Hore Belisha angol hadügyminiszter, aki már néhány napja a Rivierán tartózkodik, tegnap Cannesba utazott.

Páris. Bonnet külügyminiszter ma Petain tábornagyot fogadta, majd Comondres berlini francia nagykövetet és Bullitt-ot, az Egyesült-Államok párisi nagykövetét.

Kétszáz angol repülőgép feltűnéstkeltő utja

Kopenhága. A National Tidende jelentése szerint Angliából a napokban 200 bombavető repülőgépet küldtek Lengyelországba. Ezek a gépek zárt rajokban indultak utnak és elrepültek Dánia, az Aaland-szigetek és Danzig felett is, még hozzá aránylag elég alacsonyan.

Jugoszlávia nem vállalja a népszövetségi ülészak elnökségét...

Genf. A Journal Nation című svájci lap szerint első ízben történik meg, hogy a népszövetségi tanács első tagja a tagnévsor állandó változása szerint az öt megillető elnökségről lemondott. A legutolsó, a májusi tanácsülésen, mint emlékeztetés, Szovjetország megbízottja elnökölt, míg most a szeptemberi ülészakon Jugoszláviára került volna a sor.

A jugoszláv kormány azonban a napokban közölte a népszövetségi főtitkársággal, hogy lemond az elnökségről, miután az ülészak idején Cincar-Markovics nem hagyhatja el Belgrádot.

A jugoszláv magatartás — írja a lap — mindennél jobban mutatja, hogy a legutóbbi évek eseményei milyen nagy változásokat idéztek elő a Balkánon is.

Páris: Németország megállapodik szövetségeseivel

Páris. Ciano gróf és Ribbentrop salzburgi találkozója nagy érdeklődést kelt a francia fővárosban is. Itteni politikai körök kétségtelennek tartják, hogy

a tanácskozáson elsősorban a danzigi kérdést vitatják meg.

A Temps római tudósítója szerint valószínű, hogy Japánnak az „acéltengelyhez” való csatlakozása is szóba fog kerülni az olasz és német külügyminiszterek megbeszélésén. A lap figyelemreméltónak tartja, hogy

a római japán nagykövet szintén megbeszélést folytatott Ciano gróf külügyminiszterrel, mielőtt a külügyminiszter salzburgi utjára indult volna. Német politikai körökben pedig utálnak arra, hogy a mostani salzburgi talál-

Ujabb lengyel—német incidensek

Varsó. Lengyel jelentés szerint tegnap újabb halálos incidens történt a lengyel kelet-sziléziai határon. Az incidens a lengyel hivatalos jelentés szerint a következőképpen folyt le:

A kelet-sziléziai határon lévő Chorzov környékén egy őrmestertől és három altisztből álló lengyel járőr éjnek idején 3 polgári ruhás emberrel találkozott össze. Megállásra szólították fel őket.

A civilek egyike azonban kemény tárggyal fejen vágta az őrmestert, miközben a másik revolverével célhívta a lengyel altisztet, aki megragadta támadója karját. A revolver közben elsült és szíven találta a támadót.

A jövődőzésre összehívott az őrség, de ekkorra a polgári ruhás emberek közül már senki sem volt a helyszínen. A menekülők magukkal vitték az incidens halálos áldozatát is.

Varsóból jelentik: Hivatalos közlemény arról számol be, hogy csütörtök éjszaka a lengyel—sziléziai határon egy német állampolgárt lelőttek. A közlemény elmondja, hogy

három német férfi akarta átlépni a határt, akik egy lengyel határőr felszólítására futásnak eredtek. A határőr utánuk lőtt és a lövések a három menekülő közül az egyiket megölték.

A halott férfinél 12 revolvert és igen sok töltényt találtak.

Danzigból jelentik: A „Hansstadt Danzig” nevű gőzöst, amely Swinemündéből Zoppotba tartott, utközben a három mérföldes zónán kívül több lengyel katonai repülőgéppel vette körül. A repülőgépekről megkíséreltek fényképezéleteket készíteni a gőzösről.

Az egyik lengyel repülőgép a tengerbe zuhant. Utasait a gőzös személyzete megmentette, míg a gép elsüllyedt.

A két megmentett pilótát Zoppotban a rendőrségre kísérték, ahol megkezdték kihallgatásukat.

A Förster-beszéd sajtóvisszhangja

Varsó. Förster danzigi körzetvezető tegnapi beszéde a lengyel közvéleményben élénk visszhangot keltett. Politikai körökben hangoztatják, hogy a beszéd egyáltalán nem volt szenzációs, annál kevésbé, mert Förster nem tekinthető olyan politikai személyiségnek, akinek sulvos mondani valója lehetne.

A körzetvezetőnek olyan megbízatása van, amely csak arra alkalmas, hogy mint Hitler kancellár szócsöve szerepelhessen Danzigban.

Páris. (Rador.) Az egész francia sajtó foglalkozik Förster beszédével, de nem aggódik a jövőért. A Le Jour ezeket írja:

A beszéd érvelés volt, de nem haladta túl a rendes szónoki megnyilvánulás kereteit

és ezekhez a beszédekhez a nemzeti szocialisták részéről már hozzászoktunk. Varsóban a beszédet azzal a csodálatos nyugalommal fogadták, amelynek Lengyelország tanubizonyosságát adta már a válság kezdete óta.

A Petit Journal szerint a megfélemlítési politika tovább tart, de ez eredménytelen lesz, mert Franciaországban már senki sem fél a szavaktól. A Figaro: Arról van szó, hogy Európát és a világ népeit befolyásolják és a népek idegrendszerét tönkreteszik. Ez folyik nap-nap után, mert azt akarják elérni, hogy el is higyjék mindazt, amit mondanak. Szerencsétlenségükre az ilyen rendszer már nem hatásos, mert mi nagyon jól ismerjük ezt az eljárás módját. A L'Ordre:

Ha nem történt volna meg a március 15-iki akció Csehszlovákiával szemben, könnyen lehetséges lett volna, hogy bármilyen sulvos következmények árán, de Danzig visszatért volna a birodalomhoz. Miután a müncheni egyezmény értékét veszítette, a Führer szavaiból kiderül, hogy ki a népek ellensége.

A Kurier Varsavski írja: Förster danzigi körzetvezető elmondotta feszülten várt beszédét.

A körzetvezető lényegében nem mondott semmi újat és főleg nem mondott olyasmit, ami a helyzetet kielezné.

Förster azokat az állításokat ismételte meg, amelyeket eddig sokszorosan megcáfoltak. A körzetvezető Lengyelországot, mint békebontó nemzetet akarja odaállítani és azt állítja, hogy Lengyelország a német nép ellensége. Varsóban ezt az állítást a legerélyesebben visszautasítják.

Lengyelország csak a német állam jelenlegi vezetőivel szemben viseltetik ellenséges érzülettel. A lengyel nép azonban a német népet őszintén szereti.

és baráti érzéssel viseltetik a német nép iránt.

London. Az angol lapok egyrésze jelentőséget tulajdonít Förster beszédének, másik része mérsékelt hangon és szűkre szabott keretek között emlékezik meg erről az eseményről. A Daily Express arról ír, hogy

most sem került sor a beharangozott ese-

ményekre és hogy Förster beszédéből csupán annyi tisztázódott, hogy Hitler nem akar háborút Danzig miatt.

A kancellár megpróbálja a lengyel kormány-

Szombaton kezdődnek Moszkvában a vezérkari tárgyalások

Londonból jelentik: A Leningrádba érkezett angol és francia katonai küldöttségek tagjai csütörtökön megtekintették a város nevezetességeit, majd az esti órákban tovább folytatták utjukat Moszkva felé, ahova péntek délelőtt 10 óra 20 perc kor érkeztek meg. A moszkvai pályaudvaron az angol és francia katonai előkelőségeket a külügyi és hadügyi népbiztosság tagjai fogadták. Ott volt a szovjet vezérkari főnöke, a francia és angol követségek tagjai, valamint a törög követ és követségének személyzete. Az ebéd utáni órákban a küldöttségek vezetői látogatást tettek a vezérkar főnökénél. Délután 3 órakor a francia és angol katonai bizottságok vezetői látogatást tettek Vorosilov hadügyi népbiztosnál, aki egy óra hosszat tartó megbeszélést folytatott velük. Délután 5 órakor Doumene francia tábornok és Plunkett angol tengernagy Molotov külügyi népbiztosot kereste fel.

Vorosilov péntek este lakomát rendezett a küldöttségek tagjainak tiszteletére. Az angol—francia—szovjet katonai kiküldöttek első együttes megbeszélését szombat délelőtt 11 órára tűzték ki.

Török katonai bizottság tárgyalásokat folytatott az angol hadsereg vezetőivel a háborús együttműködésről

LONDON. Az angol fővárosban néhány nap óta török katonai küldöttség tartózkodik. A török bizottság katonai megbeszéléseket folytatott az angol hadsereg vezetőivel egy esetleges háborúban követendő együttműködési tervről. A bizottság csütörtökön Párisba utazott s ott hasonló természetű megbeszéléseket folytat.

Istanbul. A „Telca-Press” jelentése szerint, július 1-től a mai napig Törökországban 16 korosztályt hívtak be katonai szolgálatra.

A behívott korosztályok legnagyobb részét Traciában összpontosították. A maradék hadsereget Smirnában helyezték el, ahol nagyszabású erődítési munkálatok folynak.

A távolkeleti helyzet...

Tokióból jelenti a Reuter távirati iroda: A tokiói angol nagykövetség a japán körök azon állításával szemben, misztha Anglia szándékával huzná-halasztaná az angol—japán tárgyalásokat, a következő közleményt adta ki:

— Egyes japán lapok azon állítása, amely szerint a Tokióban most folyó és a tiensini ügyre vonatkozó tárgyalások időleges felfüggesztése szándékosan történt volna, minden alapot nélkülöz. Mi sem bizonyítja ezt világosabban, mint az, hogy éppen az angol kiküldöttek megérkezését követő napokon a japán hatóságok előzőleg hosszas tanácskozásokat folytattak egymás között. A rendkívül fontos kérdés-komplexum megtárgyalása most olyan állapotba jutott, hogy a brit kiküldötteknek is szükségük van kormányuk nézetét és véleményét kikérni.

London. A Reuter-ügynökség értesülése szerint a londoni kormány úgy határozott, hogy a tiensini vámtiszt meggyilkolásával vádolt négy kínait a japán törvényszéknek adják ki ítékezés végett. A brit kormány jogi szakértői megvizsgálták az esetet és úgy találják, hogy a négy közül csak kettő látszik bűnösnek Cseng meggyilkolása

nyal rendezni a rendezni valókat. Lengyelország azonban elszántan áll a német diktátummal szemben, mert tudja, hogy saját haderején kívül barátai is támogatják.

Berlin. A berlini lapok vezető helyen foglalkoznak Förster csütörtök esti danzigi beszédével és szószerint közlik annak szövegét. A Deutsche Allgemeine Zeitung cikke szerint

a tiltakozó gyűlésen, több mint 100.00 ember vett részt.

A lap cikke azt írja, ha Lengyelország Hitler legutóbbi kijelentése után még nem tudta volna miről van szó, akkor a danzigi lakosság csütörtöki nagygyűlése után tisztában lehet az ügyek állásával. Hasonlóan annak a többi berlini lapok is.

Római jelentés szerint az olasz lapok is nagy figyelmet szentelnek Förster körzetvezető csütörtök esti nagy beszédének. A lapok megállapítják, hogy

a tiltakozó nagygyűlés volt a legjobb bizonyítéka annak, hogy Danzig feltétlenül vissza akar térni az anyaországhoz és a Popolo di Roma szerint Lengyelország erőszakoskodásai most már veszélyes méreteket ölthetnek.

London, Moszkvából jelentik, hogy Molotov külügyi népbiztos csütörtökön fogadta a jelenleg Moszkvában tartózkodó bolgár képviselők küldött. A fogadás rendkívül barátságos légkörben folyt le.

„Repülő-támadás” London ellen

London. (Rador) Csütörtök éjjel Anglia fővárosát teljes sötétség borította és lefolytatták a légi és légvédelmi gyakorlatokat. London biztonságának megszervezésével megbízott miniszter Sir John Anderson kijelentette az újságírók előtt, hogy a gyakorlat rendkívül szükséges volt, mert az elsötétítési nehézség problémára vonatkozott, a légköri viszonyok viszont a lehető legrosszabbak voltak.

Különböző repülőgépekre virradó éjszaka rendezett óriási szabású légi gyakorlatok alkalmával elrendelt területi elsötétítés teljes mértékben sikerült. Az „ellenséges” repülők számára csak egészen csekély fénypontok maradtak, amelyek semmiféle utmutatást nem jelentettek számunkra.

Tokió azt kívánja...

A japán külügyminisztérium egyik meghatalmazottja különben pénteken fogadta a sajtó képviselőit és a következő nyilatkozatot tette:

— Ha feltesszük, hogy Franciaország és az Egyesült Államok érdekelve vannak a kínai pénzzel és a Tiencsinben levő ezüstkészletekkel kapcsolatban és ha ezek a hatalmak e kérdések rendezésében részt akarnak venni, az csak akkor történhetik meg, ha elismerik a kínai helyzetet, miként azt Nagy-britannia tette a Craigie és Arita között létrejött egyezményben.

Tokió. A Domei-ügynökség jelenti: Itagaki tábornok, japán hadügyminiszter a minisztertanácsban közölte, hogy

a Mandzsu határon végbement szovjet provokációk arra mutatnak, hogy a szovjet erőszakkal akarja birtokolni Mongóliát.

Semmi jeltől sem következethető, hogy az incidentek terjednek és így azokat helyi jelentőségűeknek kell tartani. Közölte még a hadügyminiszter, hogy a szovjet Külső Mongólia határára újabb hatalmas csapatokat vont össze.

Roosevelt kifakadása a demokratapárt belső ellenzéke miatt

Newyorkból jelentik: Pittsburgban tartotta a demokratapárt ifjúsági tagozata nagygyűlést, amelyen Roosevelt is felszólt. Az elnök felhívta a párt figyelmét, hogy

Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök:

Nem szoktam elsielni a dolgokat...

„Ma mindenki ír, de nem mindenki tud olvasni...”

Budapestről jelentik: A képviselőház tegnapi ülésén érdekes beszédet mondott Teleki gróf miniszterelnök a sajtó szükséges megtisztításáról, amelynek egy részét az alábbiakban ismertetjük:

Vitéz Faragó Ede a miniszterelnökhöz intézett interpellációjában a sajtószabadságról és a sajtó felelősségéről szólva, arra kérte a miniszterelnököt, hogy keményen és igazságosan rendezze a sajtó hangjának megrendszabálvozását és az újságírói felelősség biztosítását.

Teleki Pál gróf miniszterelnök válaszában elmondotta, hogy a sajtóról már többször nyilatkozott, határozottan elítélte a sajtó nagy részének hangját, modorát.

A sajtó megreformálását szükségesnek tartja.

A képesítéshez kötést nehéz keresztülvinni. Viszont lehetetlenség az is, hogy ha valaki képesítés nélkül nem válik be, az tovább gyakorolja a mesterséget. Ma mindenki ír, holott nem mindenki tud olvasni. A sajtóban mutató anomáliák egy részének megszüntetéséről gondoskodni fog. A sajtó mindjobban és jobban eljajul, különösen a végleteiben, ennek okát a technikai fejlődésben is látja.

Nemzetnevelés szempontjából a sajtónak ezt a működését hibáztatja és kénytelen lesz a sokat emlegetett nádpálcát eljévenni. Minden pártszempontot a sajtó elbírálásánál félretesz.

Nem szolgálja viszont ez a módszer a közönség tájékoztatását, mert

főlébe helyezi az újság érdekeit a köz érdekeinek

és a tárgyilagosság szempontjai helyett szenzációhajásásra törekszik.

Teleki Pál gróf miniszterelnök: Nem szoktam a dolgokat elsielni, jóelőre felkészülök és ha kell, cselekszem. Ha ezt tölem megtanulják, hasznosabb munkát fognak végezni, mint így. (Helyeslés és taps.)

Bejelentette ezután a miniszterelnök, hogy ha az újságíró-kamara ezen a téren nem tudná a feladatát teljesíteni,

akkor törvényhozás útján rendezik a sajtó kérdéseit

és szigorú büntetést szabnak ki arra, aki hamis

A londoni külügyi hivatal sajtófőnöke — kiszemelt bucuresi-í angol követ

London, Anglia új bucuresi követévé a külügyi hivatal jelenlegi sajtófőnökét, Rex Lectert szemelték ki. Lecter fontos szerepet töltött be az utóbbi időben az angol külügyi hivatalban. Ő teremtette meg a propaganda minisztérium keretét.

Csodálat és öröm...

uralkodik mindenütt: Megerkezett a kisbaba! Jólétéhez a gondos bőrkezelés majdnem éppen olyan fontos mint a helyes táplálás. Használjon ezért születésétől kezdve, a zsenge és érzékeny gyermekbőr részére különlegesen előállított NIVEA-gyermekszappant, Baby-Crème-gyermekpudert.

NIVEA

gyermekszappan - Baby-Crème - gyermekpuder

a legközelebbi elnökválasztáson megbukik, ha a párt egyes tagjai tovább folytatják a legutóbbi időben megkezdett politikájukat.

Roosevelt azzal fenyegetőzött, hogy nem jelölteti magát harmadszor, ha olyan jelöltet állítanak vele szembe, aki csak szavakkal demokrata és konzervatív hajlamai vannak.

— A saját magammal szemben való tisztelet megőrzése véget lehetetlen lenne, — mondta az elnök —, hogy részese legyek a régi demokratapárt öngyilkosságának.

Teleki Pál gróf miniszterelnök: Az újságírás komolyságának megőrzésére törekedni fogok, a sajtótörvényben és ennek végrehajtásában senki és semmi által magamat akadályoztatni nem engedem. (Zajos helyeslés és taps.)

A Ház a miniszterelnök válaszát tudomásul vette.

A képviselőház folyosóin különben ma délelőtt nagy feltűnést keltett, hogy

Wirth János nyilaskeresztes képviselő, aki a múlt hét szerdáján a gázálarok ügyében a magyar honvédelmi miniszterhez interpellált, lemond mandátumáról.

Hír szerint azért határozta el magát erre a lépésre, mert az interpellációjában valótlan állításokat hangoztatott és ennek le akarja vonni a konzekvenciáit.

A nyilaskeresztes párt vezetőségének egy része tegnap logalkozott Wirth szándékával és azt a legerőteljesebben támogatta.

azzal az indokolással, hogy a párt figyelmét a jövőben fokozottabb mértékben kívánják érvényesíteni. Wirth utóda Zöld Imre dr. ügyvéd lesz.

tényállással a közvéleményt félrevezeti, vagy ha mis adatokat közöl.

Wirth Károly nyilas közbeszól. Viharos felkiáltások a jobboldalon: Maga csak hallgasson, leviszgázzott.

A jégkárt szenvedett aradhegyaljai gazdák érdekében a pénzügyminiszternél járnak közbe az érdekképviseletek Akadályokba ütközik a teljes kártalanítás

Arad-Hegyalja egyrészen még mindig annak a pusztító erejű viharnek hatása alatt állnak, amely a múlt pénteken vonult el a Hegyalja fölött és amely különösen Baracka és környékén okozott hatalmas károkat.

Sajnos, az ezzel a kárral kapcsolatos adómentességek kérésének ügye a szőlőtörvény paragrafusainak alapján nem úgy alakul, ahogyan azt az első megállapítások szerint a gazdák körében tudták. A vihar utáni napokban illetékes helyről nyert információk szerint, mi is közöltük, hogy mindazok a szőlősgazdák, akiknek a jégverés 25 százaléknál nagyobb kárt okozott, kérvénnyel fordulhatnak a pénzügyigazgatósághoz, kérve a kárbecslő bizottság kiküldését és a bizottság megállapítása után, az adómentesség megadását. A kérvények nagy része be is futott és akkor a pénzügyigazgatóság hivatalosan megállapította, hogy

félreértés történt, amennyiben a szőlővédelmi törvény kategorikusan megjelöli, melyek azok a körülmények, amikor adómentességet élvezhetnek a károsultak és a törvény értelmében mindazok a szőlősgazdák, akiknek területén elemicsapás pusztított, ha a bejelentett terület felén százalékos kár mutatkozik, kérhetik az adómentességet.

Tekintettel arra, hogy — mint a legutóbbi jégverés alkalmával is — jégkár esetében nem szokott előfordulni, hogy egy területnek csak felén százszázalékos kár legyen, hanem a vihar elvonul az egész terület fölött is, mint például legutóbb Barackán hetvenöt, vagy nyolcvan százalékos kár mutatkozik meg az egész területen. Ezt

a pénzügyigazgatóság által kiküldött bizottság, mint a fél terület százszázalékos kárát tünteti fel,

hogy a gyakorlatban mégis adómentességhez jusson a kárvallott gazda.

Igy tehát, akiknek szőlőbirtokán a fentiek kisebb kár mutatkozik, nem kaphatja meg az adómentességet. Arról is intézkedik a szőlővédelmi törvény, hogy

ha az idej jégverés a jövő évre is kihatással van oly módon, hogy a most meggyengült szőlőtökéken az idej vihar miatt legalább 51 százalékos veszteség mutatkozik, akkor a jövő esztendő adónak 25 százalékos leírását kérheti a gazda.

A pénzügyminisztériumban, ahol mindenkor hangoztatták, hogy a szőlőtermelők érdekei szem előtt tartására nagy súlyt helyeznek, nem lehet közömbös, hogy a gazdálkodó, aki ugyan nem szenvedett százszázalékos kárt, de ötvenszázaléknyi, vagy ennél is nagyobb arányú vesztesége van, ne jusson megfelelő anyagi támogatáshoz.

Két olasz hadosztály leszerelt

Róma. A nagygyakorlatok lefolyása után az 1901. és 1912. évfolyamu tartalékosokat hazabocsátották. Az 1902. és 1910. születésű tartalékosok, valamint több kontingens tisztjei és altisztjei augusztus 21. és október 21. közötti kiképzés végezté benn maradtak.

URANIA Tel.: 12—32. Szenzációs kettős-műsor!

Lebilincselően izgalmas francia világsláger!

I. „A keteltű ember”
Charles Vanel, Susy Prim.

II. A legnagyobb sikerű SZOVJET-OROSZ FILM!

A „CIRKUSZ”

Soha nem látott attrakciók... állatserenget... és mély, humánus tartalom!

3 órától folytatódólagosan.

Az AAC 40 éves jubiliáris telepünnepélye augusztus 13-án, vasárnap saját sportpályán.

Módosították Aradváros pénzügyi szabályrendeletét

Az alkalmazotti fizetések után is fizetendő illeték — Bérlőnek tekintendő az is, aki az általa elfoglalt helyiségért bérösszeget nem fizet a tulajdonosnak — Az esketési illetéket a házasulók jövedelme alapján vetik ki

A jövőben a városnak jogában áll az adókiivetést mellőzni és átírni a következő évre az illetékeket

A temesi királyi helytartóság 9195—1939. sz. rendelkezésével jóváhagyta Aradváros vezetőségének azon határozatát, amelynek értelmében az ez év áprilisában életbelépett városi pénzügyi szabályrendelet több szakaszát módosítják.

A módosított szabályrendelet számos lényeges változást tartalmaz

és ezek közül a fontosabbakat az alábbiakban ismertetjük:

A városi közteherviselés kiterjesztése

A változások értelmében az utak építésének és karbantartásának céljaira a módosított szabályrendelet 1. c. szakasza

az utótvény alapján a következő adícionális illetékeket vezet be:

2 százalék a mezőgazdasági tulajdonok jövedelme után, 2 százalék az épületek után, 2 százalék az ipari és kereskedelmi jövedelmek után, 2 százalék a szabadfoglalkozások és bármely más foglalkozások után, amelyek után más adó nem fizetendő, 1 százalék az ingó vagyonok jövedelmei után és 0.30 százalék az alkalmazotti fizetések után.

Az erdőipari vállalatok a fenti illetékek esetében 25 százalékos kedvezményt élveznek.

Minden nagykorú aradi férfinak évente minimum 50 lej városi illetéket kell fizetnie. A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadilárvák, az 1877 és 1878 évi veteránok, a diákok és a szolgálatot teljesítő katonák mentesülnek a fenti fix illeték alól.

Az 5 százalékos lakóherleti illeték ügyében, amelyet a bérérték alapján a bérlőnek kell fizetnie, a módosított 12. szakasz megállapítja, hogy ki tekintendő tulajdonképpen bérlőnek és a következőképpen intézkedik:

Mindazok a fizikai és jogi személyek bérlőnek tekintendők, akik, illetve amelyek a város területén helyiségeket foglalnak el, függetlenül attól, hogy fizetnek, vagy nem bért az épület tulajdonosának.

A városi tanács a fenti illeték esetében az illeték kulcsát csökkentheti a város pénzügyi szükségleteinek és a lakosság teherbíró képességének arányában. Mentesülnek a fenti illeték fizetése alól a közintézmények, azon jogi személyek, amelyek nem üzleti céllal működnek, az idegen konzulátusok, azon bérlők, akiket a város szegényekként tart el és a súlyos hadirokkantak. Kétes volt, hogy a háztartási alkalmazottak

és általában a szolgazemélyzet után fizetendő évi 180 lejes illeték kit terhel. A módosított szabályrendelet tisztázza, hogy ezt az illetéket a munkaadó köteles fizetni.

A 281 a. szakasz értelmében a polgármester a pénzügyi szolgálat főnökének jelentése alapján elrendelheti az évi városi illetékeknek a következő évre való átvezetését,

abban az esetben, ha az új adókiivetések esetében amenny sem állana be jelentős változás és ha a kiivetéssel járó munka költségét ezt a különbőzött meghaladná. A fenti esetekben az illetékek átvitelzését sem a város, sem az adózók nem felelősek meg.

A 438. a. szakasz értelmében a polgármester, vagy helyettese a körülményekhez képest mentességet, vagy engedményeket adhat a jelen pénzügyi szabályrendeletben foglalt illetékek fizetése alól.

Megváltozott a 273. szakasz is, amely az esketési szertartások alkalmával fizetendő illetékekről intézkedett.

Jövedelem után állapítják meg az esketési illetéket

Az eddigi 273-ik szakasz szövege szerint abban az esetben, ha több esküvő egyszerre való celebrálásáról volt szó, az esketési illetékmentes volt, viszont azokban az esetekben, amikor a fiatal pár külön esketési szertartásra tartott igényt és az anyakönyvi hivatal termét feldíszítették, az illeték — osztályozás szerint — 200 és 2000 lei között váltakozott.

A módosítás azt a gyökeres és érdekes újítást vezeti be, hogy az esketési illetékeket a házasulók jövedelme alapján vetik ki. Így tehát kivétel nélkül minden esküvő illeték alá esik.

A módosított 273. szakasz a következőképpen intézkedik:

A városháza hivatali helyiségeinek használata és az esketés alkalmával abban az esetben, ha az esküvő hétköznapokon, a város vezetősége által megjelölt esketési napokon a hivatalos órák alatt történik, a következő illeték fizetendő:

„A fokozatos felelősség” éve ...

Abban az esetben, ha a jelentkezők, illetve házasulók jövedelme évi 18.001 és 24.000 lei között mozog 100 lei, 24.001—36.000 lei évi jövedelem esetében 200 lei, 36.001—60.000 lei évi jövedelem esetében 500 lei, 60.001—120.000 lei évi jövedelem esetében 1.000 lei, 120.001—200.000 lei évi jövedelem esetében 2.000 lei, 201.000 lei évi jövedelemen feljüli esetben 3.000 lei. Azok, akiknek évi jövedelme a 18.000 leit nem haladja meg, mentesek a fenti illeték alól. Az Aradon lakó köztisztviselők ezeknek az illetékeknek felét fizetik.

Ha az esküvőt vasárnap, vagy törvényes munkaszüneti napon tartják, az illeték kétszeres lesz, míg abban az esetben, ha az esküvőt hétköznap, de nem a kijelölt esketési napokon tartják, ötven százalékos pótilleték fizetendő.

Az említett illetékeket a házasulók adóköteles jövedelme alapján számítják, vagy abban az esetben, ha ezeket eltartják, akkor a szülők, vagy ezek hiányában a nagyszülők adóköteles jövedelmét veszik alapul, azokban az esetekben is, ha csak a házasuló felek, a szülők, vagy a nagyszülők egyikének van jövedelme.

Adóköteles jövedelemnek az az összeg számít, amely a pénzügyigazgatóságon szerepel, míg abban az esetben, ha a házasuló alkalmazott, akkor azt a jövedelmet veszik alapul, amely után a fizetések után járó adót lerója. Az említett illetékeket az esketés megkötése előtt kell az anyakönyvi hivatalban nyújtva ellenében kifizetni. Ünnepeles esketések esetében a fenti illetékek kivül külön 2.000 lei illeték fizetendő.

Reflektor

Kiket vesznek fel a tengerészeti és légügyi mérnökjelöltek sorába?

A bucureştii repülőtiszt iskolában a tengerészeti és légügyi szolgálathoz szükséges mérnökök kiválogatása céljából versenyt rendeznek.

A) Augusztus 17-én reggel 8-kor tartják meg azt a válogató-versenyt, amelynek győztesét a párisi Ecole Supérieure Nationale de Construction Aéronautique-ba küldik.

A versenyen résztvehetnek:

1. Repülőtisztek.
2. Mechanikus repülőtisztek.
3. Tengerésztisztek és mechanikusok.

4. Más fegyvernemű aktív tisztek, az I. D. Nr. 3131. Hivatalos Lap 207. és 1938. szept. 7-i számában megjelent cikk szerint.

A résztvevő tisztek nem haladhatják túl a 30 éves korhatárt a vizsga napján és a Scoala de Aplicatie a Amei-nek abszolvens tiszteji kell hogy legyenek.

Nem kívánják ezt a képesítést egyedül a repülőtisztektől.

5. Az ország politechnikai iskolájának abszolvensi, legalábbis az első év I. ciklusából.

A vizsga a Hivatalos Lap 1938. szeptember 14. és 213. számában és a Monitorul Oastei 1938. november 15-i, 16-os számában közölt anyagból áll.

A vizsgát sikerrel letevők (Tisztek, vagy mérnök-hallgatók) mérnöki alkalmazást nyerhetnek a légügynél, 12 éves szerződés a diploma elnyerésétől.

A Franciaországba küldött mérnök-hallgatók 80 százalékát kapják annak a fizetésnek, amit azok a tisztek kapnak, akiket misszióval külföldre küldenek.

A tanulmányi díjakat minden kiküldöttnek a tengerészeti és légügyi minisztérium fizeti.

A franciaországi tengerész-mérnöki iskolába csak tengerésztiszteket küldenek ki.

B) Azoknak kiválogatása céljából, kik a bucureştii politechnikai iskolába vétetnek fel, külön versenyt rendeznek szeptember elsején reggel 8-kor a repülőtiszt iskolá helyiségeiben.

A versenyen résztvehetnek mindazok, akik az A) pont 1., 2., 3. és 4. pontjai feltételeinek megfelelnek.

A verseny írásbeli és szóbeli próbából áll a tudományos baccalaureatus anyagából és a bucureştii politechnikai iskola megállapított felvételi vizsgaanyagából.

A jól kvalifikált politechnikai hallgatók, akiket a múlt évben avattak és akik folytatni akarják tanulmányaikat, mint a minisztérium ösztöndíjasait ajánlatot kell felmutassanak a bucureştii Politechnikai iskola rektorátusától.

Ilyen feltételek mellett kérhetik felvételeiket az ország más politechnikai iskolájának növendékei is, birniuk kell azonban iskolájuk rektorátusának ajánlását és annyi tanulmányi évvel kell rendelkezniük, amely megfelel a bucureştii iskola éveinek, ahol tovább akarnak tanulni.

Akiket mint a tengerészeti és légügyi minisztérium ösztöndíjasait veszik fel, havi 5000 lei ösztöndíjban részesülnek és diplomájuk megszerzése után a minisztérium 12 évre szerződötti őket, mint mérnököket.

Ezeknek a kérvényeknek augusztus 13-ig kell beérkezniük az iskolaigazgatósághoz, azok részéről, akik külföldi ösztöndíjért pályáznak, míg augusztus 28. a határidő azok számára, akik az országbeli Politechnikai Iskola növendékei ösztöndíjra lenni.

Részletesebb felvilágosítást ez ügyben a „Monitorul Oficial” augusztus 5-től kezdve és a Tengerészeti és Légügyi minisztérium iskolaigazgatósága, Bucureşti, Str. Sevastopol Nr. 6.

CORSO 3. 5, 7.15, 9.30 órákor.

Judy Garland
Allan Jones

a 15 éves
énekes filmstar
a TARANTELLA
főszereplője

a z

„Egész világ dalol”

című zenés, énekes filmben.

Szines pótkép.

Híradó.

A Fekete-tengerre utazók figyelmébe

Constanta:

Palace-szálloda

modern üzeme. Teljes komfort, hideg-meleg folyóvíz, közvetlen tengerre nyíló szobák balkonnal.

Mamaia, Eforia közvetlen közelben. — OLCSÓ ARAK!

Október 27. az eddig el nem ismert állampolgári jogok érvényesítésének végső határideje

Az aradi városházán is megkezdődött az utólagos állampolgári névjegyzék összeállítása

Felvilágosítások az új törvény gyakorlati alkalmazásáról

Aradváros közigazgatási ügyosztálya megkezdte az állampolgári névjegyzékek kiegészítésére irányuló munka előkészítését és ezzel kapcsolatban tájékoztató nyilatkozatot hozott nyilvánosságra a tudnivalókról. A közleményből kiderül, hogy

az Aradi Közlönyben előzetesen közölt felvilágosítások aradi vonatkozásban is érvényesek, tehát az érdekelteknek az általunk már ismertetett utasítások alapján kell eljárniuk jogaik érvényesítésénél.

Részletes tájékoztatás az utólagos bejegyzés kérvényezéséről

A város közigazgatási ügyosztálya elsősorban is felszólítja mindazokat, akik 1924-ben kimaradtak az állampolgársági nyilvántartásból, de annak elnyerésére jogosultak, hogy

mielőbb juttassák el kérvényeiket, melyeket a polgármesterhez kell címezniük és melyhez a következő iratokat kell csatolniuk:

1. Születési anyakönyvi kivonat.
2. Illetőségi bizonyítvány.
3. Lakhely igazolása.

4. Bizonylat, amely azt igazolja, hogy a kérvényező nem optált idegen állampolgárságot, ennek hiányában pedig annak igazolását az állambiztonsági rendőrségtől, hogy nem nyert idegen állampolgárságot.

A törvény kihirdetésétől számított 3 hónapon belül adhatók be jogérvénnyel ezek a kérvények, tehát az utolsó határidő október 27. Ed- dig a határidőig mindenki tegyen eleget a törvényben előírt alakosságoknak, mert

október 27-ike döntő jelentőségű minden érdekelt számára, miután a határidő lejártával többé nem kínálkozik majd mód az állampol- gári jog érvényesítésére.

Kérvénnyel fordulhat a városhoz minden lakos, aki 1924-ben kimaradt az állampolgári nyilvántartásból, hasonlóképpen a fenti határidőn be- lül kérhetik a nyilvántartásba való felvételüket a kiskorú gyermekek, árvák, vagy ismeretlen szülőktől származó, a csatolt területen született gyermekek, akik 1924 február 24-ike előtt születtek és az állampolgársági névsorba sem hivatal- ból, sem intézmény által, sem pedig nevelő sze- mélyek révén be nem jegyeztettek.

Az érdekelteknek ott kell kérniük a névjegyzékbe való felvételt az illetékes községi köz- igazgatástól, ahol 1924-ben kellett volna a be- jegyzésnek megtörténnie, tehát ahol 1918 december 1-én illetőséggel bírtak. Ami az il- letőség igazolására vonatkozik, erre nézve az 1886-ik évi 22-ik törvénycikk (a községekről) 11-ik fejezetének intézkedése a mérvadók. Tehát abban az esetben, ha az érdekelt nem tudja igazolni a törvényben előírt két alapvető feltételt, a 4 évi egyhelyen lakást és a községi közterhekhez való hozzájárulást, az illetőség az említett törvény egyéb rendelkezései értelmében is igazolható.

Az érdekelteknek ott kell kérniük a névjegyzékbe való felvételt az illetékes községi köz- igazgatástól, ahol 1924-ben kellett volna a be- jegyzésnek megtörténnie, tehát ahol 1918 december 1-én illetőséggel bírtak. Ami az il- letőség igazolására vonatkozik, erre nézve az 1886-ik évi 22-ik törvénycikk (a községekről) 11-ik fejezetének intézkedése a mérvadók. Tehát abban az esetben, ha az érdekelt nem tudja igazolni a törvényben előírt két alapvető feltételt, a 4 évi egyhelyen lakást és a községi közterhekhez való hozzájárulást, az illetőség az említett törvény egyéb rendelkezései értelmében is igazolható.

Akikre nem vonatkozik a törvény

Kivételt képeznek mindazok, akiknek állampolgársági jogosultsága elutasító bírói végzés tárgyát képezte, valamint azok, akiknek állampolgárságára az állampolgárságok felülvizsgálá- tóról szóló törvény volt mérvadó.

A fentiekből kitűnik tehát, hogy kizárólag azok nem kérhetik ezuttal állampolgárságuk utólagos elismerését, kiket vagy már elutasított a bíróság, vagy pedig már rendelkeztek állampolgársággal és azt a felülvizsgálat során elvesztették. Aki eddig nem rendelkezett állampolgársággal, az minden további meg- különböztetés nélkül kérvényezheti jogának utólagos elismerését, feltéve, ha a törvény- ben előírt követelményeknek megfelel.

Ami a közelmúltban összeállított és kimuta- tási célokat szolgáló nyilvántartást illeti, azok az állampolgárság nélküli lakosok, akik kérték, hogy ebbe a kimutatásba is vegyék fel őket és ide terjesztették be irataikat, most egyetlen egy- szerű kérvénnyel kérhetik, hogy mindazokat az igazoló iratokat, amelyeket ezalkalommal hecsa- toltak, a város hivatalból mellékelje az utólagos bejegyzésre vonatkozó kérelmükhöz.

Akik tehát beadták igazoló irataikat a város- hoz, ezeknek újból beszerzése nélkül is ele- get tehetnek a törvény követelményeinek, vagyis beadott irataikat ezuttal is felhasznál- hatják. Ha eredetileg nem terjesztették be valamennyi megkívánt iratot, amit a jelen- legi összeírásra vonatkozó törvény megkö- vetel, ezeket az iratokat most pótlólag be- csatolhatják.

Tisztázásra váró kérdések

A közönség tájékoztatására az alábbiakban közlünk egy kérvényformát, amelynek felhasználásával az érdekeltek jogaik érvényesítését kérhetik:

Domnule Primar,

Subsemnatul — — — — nascut la — — — — (ziua, luna si anul) in comuna — — — — judetul — — — — cu onoare Va rog sa binevoiti a ma inscrie in lista de nationalitate ce se intocmesc la Primaria Municipiului Arad, potrivit dispozitiunilor Decretului Legii nr. 2939 publicat in Mon. Of. nr. 171 din 27 Iulie 1939.

In acest scop anexez urmatoarele acte:

1. Extrasul de nastere.
2. Certificatul de apartinenta nr. — — — —
3. Buletinul de domiciliu.
4. Certificat de neoptare nr. — — — — ca dela data de 1. Decembrie 1918, nu m'am prevalat de o nationalitate straina.
5. Certificat ca nu am beneficiat de pasaport strain.

Deasemenea, rog sa binevoiti a inscrie impreuna cu subsemnatul si pe sotia mea (numele, pronumele) — — — — nascuta — — — — (data nasterii) — — — — in comuna — — — — judetul — — — —, precum si pe copii X. Y. nascuti la (locul si data nasterii) — — — — anexand aici atat extrasul de casatorie, cat si extrasul de nastere a copiilor.

Arad, la — — — — 1939.

Sanatale!

Domnului Saie

Domnului Primar al municipiului Arad.

Ugyancsak közöljük a Romániai Magyar Népköz-össég központi irodájának hivatalos tájékoztatását, ami színén kellő utbaigazítással szolgál. Erre vonatko- zólag azonban megjegyezzük, hogy

ami azokat illeti, akik az 1924, 1928, és 1932. évi törvények alapján a törvényszéknél kérték utóla- gos bejegyzésüket és a népközösségi közlemény szerint most utólag kérhetik jogaik érvényesíté- sét, a városvezetésnek semmiéle intézkedés nincs birtokában, arra nézve, hogy ezek kivételt képezzenek.

A központi intézkedés ugyanis megállapítja, hogy el- utasító bírói végzés után az állampolgári jog már nem érvényesíthető jelen összeírás alkalmával.

Lehetséges, hogy ebben az ügyben a Magyar Népközösség közbenjárása következik be és a félreér- tészt utólagos intézkedéssel tisztázzák.

A közlemény a következő:

FORUM filmszínház. Telefon 20-10.

Ma, csupa vidámság, csupa kedélyesség, csupa bájos humor

Azt teszem, ami jólesik

című filmben Irene Dunne és Douglas Fairbanks jr.-al.

Előadások: 3, 5, 7.15 és 9.30-kor.

Kik kérhetik utólagos bejegyzésüket?

Azok, akik 1918. december elsején valamely erdélyi, bánági, körös-, szatmár- és máramaros- vidéki községben illetőséggel bírtak, vagy ezek egyikében születtek, az 1924. évi állampolgársági névjegyzékekből hármely okból kimaradtak és azóta sem lettek bejegyezve és nem optáltak ide- gen állampolgárságra. Kérhetik a bejegyzésüket azok is, akik 1924, 1928. és 1932. évi törvények alapján a törvényszéknél kérték utólagos bejegyzésüket, azonban a törvényszék felelősségüket elutasította.

Mikor lehet kérni a bejegyzést?

A bélyegmentes bejegyzési kéréseket legkésőbb 1939. október 27-ig kell az illetékes előjár-óságnál iktatóra adni. A későbbi kéréseket nem lehet figyelembe venni.

A bejegyzési kéresek

Az utólagos bejegyzés csak kéresek alapján történik. Ehhez csatolni kell a következő két hiva- talos bizonyítványt:

1. Illetőségi (illetve születési) bizonyítvány;
2. Bizonyítvány arról, hogy nem optált.

Az utóbbi hónapokban eszközölt

utólagos jelentkezések nem érvényesek és így az érdekeltek kötelesek újból jelentke- zni illetve bejegyzési kérvényt benyújtani. Amennyiben az eddigi jelentkezéseknél eddigi irataikat benyújtották, azokat kériék ki és csa- toliák a mostani bejegyzési kéresekhez.

Nem élhetnek az utólagos bejegyzés jogával azok, akik kivonták magukat a katonai kötelezettség telje- sítése alól, valamint azok, akiknek az állampolgársági nyilvántartásba való felvételét az illetékes hatóságok az 1924. évi állampolgársági törvény 19-ik és 20-ik szakaszai alapján megtagadták.

Az új állampolgársági névjegyzékbe való felvétel- re vonatkozó bélyegmentes kérvényeket a várost iktató hivatalhoz kell beadni. Ha zsidó vallású ér- dekeltről van szó az illetőnek igazolnia kell, hogy az állampolgári felülvizsgálat alkalmával nem ren- delkezett még állampolgársággal és így a felülvizs- gálat reá nem vonatkozott.

Aradon különben az a helyzet adódott, hogy an- nak igazolását, miszerint a kérvényező nem szerepel az idegen nyilvántartásában nem lehet teljesíteni, mert az utóbbi időben az állambiztonsági rendőrség mind- azokat az idegenek nyilvántartásába iktatta, akik nem rendelkeznek állampolgársággal, tehát a jelenleg al- kalmazott törvényben érdekeltek kivétel nélkül az ide- gen nyilvántartásba kerültek. Eppen ezért ajánlato: annak igazolását kérni, hogy a kérvényező nem ren- delkezik idegen utólagos.

Azokat, akik az új összeírás során nem jelentkez- nek most már véglegesen úgy tekintik, mintha ro- mán állampolgárságukra nem tartanak igényt.

Összeomlott Hollandia egyik legrégebbi pénzintézete

Amszterdamból jelentik: Hollandia egyik leg- régebbi és legtekintélyesebb bankháza, az Arthur Mendelsohn és Társa cég ma beszüntette fizetését. A bankház főnöke két nappal ezelőtt Párisban hir- telen meghalt. Ennek következtében történt a bankház anyagi összeomlása. A cég nagy szere- pöt játszott a francia kölcsönöknek a hollandiai piacon való elhelyezése körül. Párisban, de Lon- donban is nagy megdöbbenéssel fogadták a bank- ház fizetéseinek beszüntetését és Londonban a bank részvényei nagy árvesztéséget szenvedtek.

A Mendelsohn bank két nappal ezelőtt elhunyt igazgatója Mannheimer volt. A tőzsdén riadalmat keltett a fizetések beszüntetése, amire senki sem számított. A pénzügyminiszter megnyugtató je- lentést adott ki és utalt arra, hogy a Mendelsohn bank tagja a hollandi és svájci bankok szindikátu- sának, továbbá, hogy a legutóbb a francia állam- mal a 4 százalékos külföldi kölcsön konvertálása iránt szerződést kötött, amely szerződés teljesítte- tett. Abból az ügyletből kifolyólag a Mendelsohn banknak jelentékeny követelése van.

Amszterdamban olyan hírek keringenek, hogy Mannheimer Párisban öngyilkosságot követett el. Ez a feltevés azonban alaptalan, mert Mannhei- mer egy szivroham áldozata lett. A halál Versailles- ben következett be, az ottani hátsági orvos meg- állapította, hogy természetes halálról van szó.

SPORT KÖZLÖNY

A tanárok és tanítók kényszernyugdíjazásával foglalkozott az unitárius egyház képviselőtanácsa

Kolozsvár. Csütörtök délután kezdte rendszeres havi ülését az unitárius Egyházi Képviselőtanács. Az ülésen Kiss Elek dr. püspökhelyettes és Gál Miklós dr. főgondnok előköltek. Előadók voltak: Mikó Lőrinc dr., Ürmössy József, Lőrinczy Zoltán dr. és Szatmáry János dr. Az ülésen jelen voltak a következő egyházi képviselő tanácsstagok: Gál Kelemen dr., Gálffy Zsigmond dr., Hadházy Sándor, Utó Lajos Gyarmathy Árpád, Fazakas János dr., Ürmössy Károly, Tanka Károly, Adorján Géza, Lőrinczy Dénes, Máthé Zsigmond és Pataky András jószágfelügyelői elnökök.

Tárgysorozaton szerepelt a tanárok és tanítók kényszernyugdíjaztatásának kérdése. Az egyházi képviselőtanács úgy határozott, hogy a lehetőség szerint végrehajtja a törvény utasítását. Számbavették azt a nehéz helyzetet is, amely elé az új közoktatásügyi törvény rendelkezése állítja az egyházi nyugdíjpénztárt, hiszen a nyugdíjpénztár egyáltalán nem számított ilyen nagyszámú kiadásra. Még nem tisztázódott, hogy honnan teremtik majd elő azt a körülbelül 400 ezer leit, amely a nyugdíjazandó tanárok és tanítók nyugdíjáránál-sága volna.

A tárgysorozat másik pontja volt a tanári és tanítói utánpótlás kérdése.

Foglalkozott ezenkívül az egyházi képviselő tanács a kolozsvári elemi iskolák kérdésével is és úgy határozott, hogy a fiú- és leány-elemiskolákat egy évi próbaidőre egyesíti. Szerepeltek még az ülésen fontos gazdasági, építkezési és nevelési ügyek. Az ülés a késő esti órákban ért véget.

A nagyváradai Kereskedelmi Csarnok felszámolásának bonyodalmai

Nagyváradról jelentik: A közelmúltban foglalkoztunk a nagyváradai Kereskedelmi Csarnok ügyével, amelyet minisztertanácsi jegyzőkönyvvel feloszlattak. A Csarnok vagyonának likvidálását három tagú bizottság végzi, amely a törvény által előírt hat hónapos határidő alatt nem végezte el a likvidálást és ezért működésének meghosszabbítását kérte. Beszámoltunk arról is, hogy a likvidáló bizottság a teljes likvidálás végett az árverezés módszeréhez kíván folyamodni.

A kereskedelmi és iparkamara beadvánnyal fordult a nagyváradai törvénytörvényhez, hogy rendeljék el az átadást és a kereskedelmi és iparkamarát késedelem nélkül helyezze birtokba. A törvénytörvény augusztus 19-re tüzte ki a tárgyalást. A kamara ezzel egyidejűleg a nemzetgazdasági minisztériumhoz fordult és miniszteri biztos kiküldését kérte a likvidáló bizottság működésének felülvizsgálása végett. A minisztérium megbízásából I. Walter vezérinspektort jelölték ki felülvizsgálatra, amely után ő is kérte a kereskedelmi kamara azonnali birtokba helyezését. A birtokba helyezés után a nagyváradai kamara felelőssé teszi majd a bizottságot a késedelmes likvidáció által okozott károkért.

Tíz napos határidőt kaptak a B. ligás egyesületek, hogy bejelentseék a bajnokságban való részvételüket

Sok visszalépő esetén megváltoztatják a B. liga formuláját

Bucuresti. A nemzeti bajnokság B) csoportjának beosztását szerdán közzétették és a Comitutul Federal határozata, amelynek értelmében az első csoport tagjai (CAO (NAC), Tricolor CFPV, Craiovan, Dacia Unirea, Dragos Voda, Victoria, CFR, AS Constanta, Sporting, Mures, Astra) ki-váltást élveznek olyképpen, hogy míg a 2-3-4 csoportokból összesen csak egy kerülhet be jövőre az A) ligába, addig az első csoportból a többi és pedig a helyezések sorrendjében. Ez azt jelenti, hogy kedvező esetben négy, de a legrosszabb esetben is két csapat kerül fel az A) ligába ebből a „városok csoportjából”. Ez a körülmény, valamint az, hogy hihetetlenül nagy utakat kell megtenniök a csapatoknak egy-egy mérkőzés lebonyolítására (pl. Nagyvárad—Constanța!), több B) ligás egyesületet arra késztet, hogy a disztriktben folytassa sportmunkáját.

A szövetség hivatalos lapja tehát, a Rombol, felhívást közöl a B) divízióba sorolt egyesületekhez, hogy 10 napon belül jelentseék be, ha nem kívánnak résztvenni a beosztás szerinti B) ligában, nehogy a program összeállítás után merüljenek fel komplikációk néhány egyesület kiválásával.

A szövetségben számítanak arra, hogy nagyon sok egyesület lesz, amely nem kíván résztvenni a B) liga küzdelmeiben és a 10 napos határidő leteltével újból vizsgálat tárgyává teszik a B) ligás egyesületek ügyét. Amennyiben csak néhány egyesület mondja le a B) divízióban való részvételt, úgy a csoportokat kiegészítik, ha azonban több mint 10 egyesület lépne vissza a B) ligától, akkor esetleg megváltoztatják a B) divízió csoport beosztását és két 12 tagú csoportot alkotnának.

Vasárnap és kedden törpe-bainoki fordulót játszanak

Részletes bíródelegálás

A törpebajnokságban eddig 3 fordulót bonyolítottak le, vasárnap a negyedik, kedden pedig az ötödik forduló kerül lejátszásra. Az oldboys-bajnokságban vasárnap az utolsó mérkőzéseket játszzák le a csapatok és a vasárnapi, valamint keddi bíródelegálást alantikban adjuk:

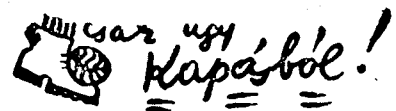
- Vasárnap:**
 Oldboys-bajnokság: 9.45 órákor: Astra—Tricolor. AAC (CAA)-pálya, bíró: Ardelean Ioan
 16.30 órákor: ATE (SGA)—AMTE (AMEFA). AAC (CAA)-pálya, bíró: Vostinar.
 17.45 órákor: Gloria—AAC (CAA) AAC (CAA)-pálya, bíró: Chiral.
 Törpe-bajnokság: 8.30 órákor: Olimpia—Gloria. Gloria-pálya, bíró: Adamovici.
 9.45 órákor: Transilvania—Hakoah. Gloria-pálya, bíró: Cristea.
 11.00 órákor: Crisana—Banatul. Gloria-pálya, bíró: Schneider.
 8.30 órákor: AAC (CAA)—AMTE (AMEFA). AAC (CAA)-pálya, bíró: Gábor.
 11.00 órákor: Unirea—ATE (SKA). AAC (CAA)-pálya, bíró: Karlich
- Kedd:**
 Törpe-bajnokság: 17.30 órákor: ATE (SGA)—Crisana. Gloria-pálya, bíró: Gábor.
 18.45 órákor: Transilvania—Gloria. Gloria-pálya, bíró: Milancovici.
 17.30 órákor: Unirea—Olimpia. AAC (CAA)-pálya, bíró: Ciupuliga.
 18.45 órákor: AAC (CAA)—Hakoah. AAC (CAA)-pálya, bíró: Barbu.
 17.30 órákor: AMTE (AMEFA)—Banatul. AMTE (AMEFA)-pálya, bíró: Vagalau.

Erősít a Gloria CFR és az UDR

A Gloria CFR — mint már megírtuk — Cucula szerződésére végett folytat tárgyalásokat, amelyek alighanem sikerrel zárulnak. Ugyancsak előrehaladott tárgyalásokat folytat a galaci egyesület Kovács L. el. a Tricolor kifizető csatárával, de szó van arról is, hogy a görög Vikelides III.-at is megszerzik. Az UDR sem nézi tétlenül az átigazolási idényt és Pop III. mellett egy fiatal, rendkívül tehetséges középcsatárt szerzett Surlasiu személynében (nem azonos a volt U-„szélsővel”). Az UDR-hez ir. alá igazolást Spielmann, a NAC (CAO) kitűnő all-round játékos, de itt még meg kell állapodniök az egyesületeknek, valamint Schira, a lugosi szélső, aki egy évig a bucarestii Juventusnál pihent.

O Románia nem vesz részt a főiskolai világbajnokságok egyik versenyn sem. Ez a főiskolások szövetségének végleges határozata.

O A Beogradskit és Ferencvárost hívták meg Bucurestibe. A bucarestii nagy egyesületek meghívták a Beogradskit és a Ferencváros csapatát és pedig a jugoszláv együttest augusztus 19—20—22-ére a magyar csapatot pedig szeptember 2—3-ára. Amennyiben a Ferencváros nem tudna jönni úgy szeptember első vasárnapján alighanem a Venus, Rapid, Ripensia és egy negyedik A) ligás csapat bevonásával rendeznek mérkőzéseket, hogy a szeptember 10-iki beogradii válogatott mérkőzés előtt az összes jelöltet szem előtt legyenek.

Október 1-én kerül sorra a dortmundi „Rote Erde” stadionban Max Schmeling egykori világbajnok ökölvívő mérkőzésére Walter Neussel. A szakértők 70 ezer nézőt várnak a mérkőzésre.

A jugoszláv DC tenisz-csapatnak Czvetkovits jugoszláv miniszterelnök beígérte a 150—200 ezer dináros államsegélyt, amely most már lehetővé teszi, hogy a jugoszláv teniszcsapat Amerikába utazzanak és megvívják küzdelmüket az ausztráliai tenisz-csapattal.

Hannoverben a Luftwaffen SV 4x400 méteres váltója 3 p. 16.8 mp.-es idővel új német egyesületi csúcsteljesítményt állított fel. A váltó tagjainak átlaga 49.2 mp.

Olyan hírek kerültek forgalomba, hogy a szeptember 24-iki román—lengyel válogatott labdarúgó mérkőzés halasztást szenved, mivel ugyanakkor repülőnapot bonyolítanak le és ennek kizárólagosságát adnak. Az FRFA-hoz ilyen irányú megkeresés nem futott be és így illetékes helyről cáfolták a hírt, hogy a válogatott mérkőzést elhalasztják.

A brassói edzőtáborban lebonyolított mérkőzésorozat harmadik napján Arad ifjúsági csapata 2:0 arányú vereséget szenvedett Bucurestii A) csapatától. A többi eredmények: Kolozsvár—Ploesti 4:0. Iasi—Nagyszében 3:0, Bucurestii B)—Nagyvárad 0:0.

Magyarország második helyen végzett a berlini öt tusa-versenyen

Berlin. A négy nemzet közötti öttusa-verseny véget ért. A verseny utolsó számában, a 4000 méteres terepfutásban a magyarok kiválóan szerepeltek, úgy, hogy a csapatversenyben végeredményben a második helyet biztosították maguknak. Részletes eredmények:

- 4000 m. futás: 1. Halme finn 13 perc 10 mp.
 2. Bolgár magyar és Branfeld német 13 p. 57 mp.
 4. Korb német 14 p. 16 mp. 5. Larkas finn 14 p. 31 mp. 6. Balás magyar 14 p. 35 mp. Bartha 11-ik, Petneházy magyar 14-ik, Bezegh-Huszágh magyar 18-ik lett. Az előző napi 300 m. uszásban: 1. Vecchi olasz 4 p. 12.5 mp. 2. Lamp német 4 p. 12.4 mp. 3. Branfeldt német 4 p. 41.4 mp. 4. Halme finn 4 p. 41.6 mp. 5. Aumo finn 4 p. 41.8 mp. 6. Bezegh-Huszágh magyar 4 p. 42.5 mp. Balás magyar 9-ik, Petneházy magyar 12-ik, Bolgár magyar 13-ik, Bartha magyar 14-ik lett. A verseny végeredménye az öt szám után a következő: 1. Lamp német 19 pont. 2. Brandfeldt német 21 pont. 3. Bolgár magyar 38 pont. 4. Halme finn 39 pont. 5. Coccabilli olasz 40 pont. 6. Curcio olasz 49 pont. 7. Balás magyar 46 ponttal. Bartha magyar 10-ik, Bezegh-Huszágh magyar 18-ik, Petneházy magyar 19-ik lett. A csapatversenyben 1. Németország 87 ponttal, 2. Magyarország 133 ponttal, 3. Olaszország 136 ponttal, 4. Finnország 148 ponttal.

O A prágai Sparta labdarúgó csapata Rigában 3:0 (3:0) győzte le a lett válogatottat. Tallinban pedig az eszt. válogatott ellen 3:1 (2:1) arányban győzött.

Svájc

országos kiállítás

Zürichben

október 29-ig van nyitva

Olcsó utazási lehetőségek

Felvilágosítással szolgál:

Wagons-Lits-Cook

utazási iroda Arad

Minorita-palota
 Tel.: 11-68.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradra jön Teleki Ádám gróf

Az Országos Magyar Iparos Szövetség október 1-én alakul meg

Teleki Ádám gróf — mint azt annak idején jelentettük — augusztus 27-ikén Temesvárra érkezik és részt vesz az ott rendezendő iparos-napon. Értesülésünk szerint a temesvári iparos-nap után Teleki Ádám gróf Aradra látogat, ahol Reinhart Gyulával, valamint a helyi magyar iparos-ság többi vezetőivel folytat megbeszéléseket a szervezés alatt álló országos magyar iparosszövetség megalakításával, valamint a helyi szervezési munkálatokkal kapcsolatban.

Mint értesülünk a szervezés munkája országosan eredményteliesen halad előre és a magyar iparosság ösztönte lelkesedéssel csatlakozik ehhez

a mozgalomhoz, amely a Magyar Népközösség keretein belül ki akarja építeni Románia magyar iparos társadalmának érdekvédelmi szervét. Kolozsvárról nyert értesülésünk szerint szeptember 6-ára érkekezletre hívják össze a vidéki szervezési munka vezetőit. Ezt az értekezletet Kolozsvárott tartják meg és ugyancsak ott kerül sor október 1-én a magyar iparosszövetség formaszertinti megalakulására is. Tekintettel arra, hogy az iparosszövetség alapszabályai már elkészültek és a szervezés is előrehaladott állapotba jutott, az alábbi közgyűlés megtartása elé most már akadályok nem gördülnek.

Kimutatást kell a városhoz beadniok a szikviz-, limonádé- és pezsgőgyárosoknak

Augusztus 15-én jár le a határidő

A város vezetősége módosította a város legutóbbi pénzügyi szabályrendeletét. Az újonnan életbeléptetett módosítások egyike elrendeli, hogy a módosítás megjelenésétől számított 15 napon belül

minden aradi szikviz-, limonádé- és pezsgőgyáros, valamint az, aki a fenti cikkeket, továbbá ásványvizeket lerakatóban tartja, köteles nyilatkozatot beadni a város pénzügyi szolgálatához.

A fentemlített nyilatkozatban fel kell tüntetni a cég címét, az egészségügyi engedély számát, az általában használt gépek és töltőgépek számát, az üzem évi termelőképességét, valamint az elmúlt év folyamán eszközölt eladás forgalmát.

A jövőben az említett nyilatkozatokat a

költségvetési év első hónapjának első felében, tehát április 15-ig, kell kötelező módon benyújtani.

Mivel a fenti módosítások a város hivatalos lapjának július 13-iki keltezésű számában jelentek meg,

a nyilatkozat beadására adott határidő augusztus 15-én jár le.

A régi pénzügyi szabályrendelet értelmében a szóban lévő cégek minden liter szikviz vagy limonádé után 0.20 lei, minden liter ásványvíz után 0.50 lei és minden liter pezsgő után 10.00 lei városi illetéket kötelesek fizetni.

A módosított szabályrendelet értelmében a város ezen illetékek fizetésére esetenként átalányösszegeket is megállapíthat.

Az aradi telekkönyvi hivatal csak hadügyminiszteri engedéllyel jegyez be ingatlantokat

Arad. A hivatalos lap augusztus 3-iki számában a katonai övezetek létesítéséről szóló törvény értelmében, amely tudvalevőleg ezután a hadügyminiszter engedélyéhez köti az ingatlancserejét, a katonai övezet három csoportjának területén az aradi járásbíróság telekkönyvi hivatalában a tulajdon-átírások egyelőre szünetelnek, illetve a telekkönyvi hivatal csak széljegyzeteket alkalmaz a tulajdonjog-átírási kérelmekben és a feleket arra utasítja, hogy forduljanak a hadügyminisztériumhoz, vajjon a kormányzat élni kíván-e a törvényben biztosított elővételi jogával, vagy pedig megadja az engedélyt az ingatlancserehez.

Elkészült az új Duna-Tisza-csalorna terve

Budapest. A magyar földmívelésügyi minisztériumban — hír szerint — elkészült az új Duna-Tisza összekötő csatorna tervei. A legújabb tervek szerint a csatorna Budapest alatt a csepeli Ónánál indulna ki, elhalad Kerekegyháza és Kecskemét között és Ujkécske határában éri el a Tiszát. A csatorna 107 kilométer hosszú lesz és legnagyobb bevágása 100 méter széles. Az egész vízmű elkészítési idejét 8 évre tervezik, az előirányozott költségek pedig 90 millió pengőt fognak kitenni.

— Perzsa kovárlóbizottság érkezik Romániába. Az elmúlt napokban Budapestre érkezett a perzsa kormány egy bizottsága Achmadi perzsa altábornagy vezetésével. A perzsa bizottság meglátogatta a magyar állami méneseket és a magánosok birtokában lévő lótenyésztő telepeket is. A bizottság tagjai közölték, hogy a szükséges tenyésztőanyagot a magyar ménesekből óhajtják beszerezni. Hír szerint a bizottság Magyarországon kétezer darab tenyészállatot szándékozik venni. Magyarországi látogatása után a bizottság Romániába érkezik és itt tekint meg az állami, valamint a magánméneseket, innen pedig Jugoszláviába folytatja útját.

— Postahélyeket tartalmazó fizeteket bocsátott ki. A posta vezérigazgatósága közli, hogy augusztus 10-iki hatállyal postahélyeket tartalmazó fizeteket bocsátott ki. Ezek a fizetetek könnyen kezelhetők, zsebhen hordhatók és hasznosak azért is, hogy számos, a postai küldeményekre vonatkozó felvilágosítást tartalmaznak. Egy füzet ára olcsóbb, mint amennyit a benne lévő bélyegek értéke kitesz. A posta a következő tartalmú fizeteket bocsátotta ki: 40 drb. 1.50 leies bélyeg tartalmazó füzet ára 54 lei, 30 drb. 3 leies bélyeg 89 lei, 40 drb. 4 leies bélyeg 158 lei, 40 drb. 5 leies bélyeg 198 lei, 80 drb. 7 leies bélyeg 558 lei, 40 drb. 7 leies bélyeg 278 lei, 30 drb. 12 leies bélyeg 358 lei.

Tisztázzuk a kérdést:

NAGYKERESKEDŐ. Ön az iránt érdeklődik, hogy milyen adót kell fizetni azon bianco-váltók esetében, amelyek az a kitétel szerenel, hogy a váltó ellenértékét áruban kapták meg? Még a belyegtörvény 1932. január elsején bekövetkezett módosításakor a törvénybe olyan intézkedést iktattak (14. szakasz. 4. pont. 10. bekezdés) hogy mindazon váltók, amelyek az a megjegyzés szerepel, hogy ellenértéküket áruban kapták meg, 50 százalékos adókedvezményt élveznek. Jelenleg a váltók belyegilletéke általában 0.20 százalék, ha lejáratuk a hat hónapot nem haladja meg és 0.10 százalék, ha lejáratuk hat hónapon túl terjed így tehát az áruváltók esetében a belyegilleték 0.10 százalék, ha a lejárat a hat hónapot nem haladja meg és 0.20 százalék ha a lejárat túl terjed a hat hónapon. A bianco-váltók esetében — annak érdekében, hogy a pénzügyigazgatósággal bármilyen nézeteltérést elkerüljön — alkalmazzon 0.20 százalék belyegilletéket. Hymódon — mivel a legmagasabb illetéket fizeti, — nem tételezhető fel, hogy meg akarja károsítani a kincstárat és a meghosszabbításokat mindig a hat hónapos határidőnél rövidebb időpontokban eszközli.

— Egy hét alatt nyolcvanmillió lejjel növekedett a bankjegymennyiség. A Banca Nationala legutóbbi heti jelentése arról számol be, hogy június 30-án 38 milliárd 683 millió lei értékű bankjegy volt forgalomban, ami a megelőző heti értékhez viszonyítva, kértéken 80 millió leies szaporulatot jelent.

— Tárgyalások folynak börbehzatalról. Mivel az utóbbi időben a belső piacon nyersbörben hiány mutatkozik, elhatározták, hogy nagyobb mennyiségű bört importálnak külföldről. A tárgyalások erre vonatkozóan már meg is indultak több francia, angol, holland és sváici céggel

Aradi hetipiaci árak

Zöldségpiac: Zöldpaprika 5—6 drb. 1 lei, hegyes paprika 8 drb. 1 lei, ujbungonya kg. 3—4 lei, hagyma kg. 3 lei, kelkáposzta drb. 2—4 lei, elkészíteni való tök drb. 3—6 lei, zöldbab kg. 10—12 lei, szárazbab kg. 10 lei, lenese kg. 7 lei, torna drb. 2 lei, kalarábé drb. 1 lei, murek kötése 1 lei, paszternák kötése 2 lei, perzselym kötése 1 lei, 3.50—4 lei, kékparadicsom drb. 3—9 lei, hónapos retek drb. 1—2 lei, paraj csomagja 1 lei, fokhagyma kg. 5 lei, káposzta drb. 2—3 lei, fejeskáposzta drb. 3—8 lei, savanyu káposzta kg. 6 lei, leveste való zöldség csomója 3 lei, uborka 100 drb. 22—26 lei.

Tej és tejtermékek: Tehénturó kg. 14—15 lei, juhturó kg. 40 lei, tehéntej literje 5 lei, savanyu juhtej literje 14 lei, tejjel literje 40 lei, vaj kg. 80 lei, tojás drb. 1.50—1.70 lei.

Gyümölcsiac: Kajszin kg. 10—14 lei, piszt. tott dió kg. 80 lei, körte kg. 6—9 lei, barack kg. 14—24 lei, szilva kg. 8—10 lei, görögdinnye kg. 2—3 lei, sárga dinnye kg. 2—4 lei, szőlő kg. 10—12 lei, alma kg. 4—6 lei, citrom drb. 5—7 lei.

Takarmányiac: Széna 110—120 lei, szalma 40 lei, lóhere 150—170 lei métermázsánként.

Baromfiac: Tyuk párja 90—120 lei, sovány liba 160—180 lei, csirke párja 30—70 lei, galamb párja 15—20 lei, kövér kacska párja 140—160 lei, sovány kacska párja 60—80 lei.

Gabonapiac: Buza mázsánként 420 lei, árpa 380—410, zab 400—420, tengeri 430—440 lei. Buzában a Zorile szövetkezet nagyarányu vásárlásokat eszközölt

Emelkedik

Magyarország szén- és kokszttermelése

Budapest. A magyar iparügyi minisztérium bányászati osztálya most tette közzé kimutatását az idei év első felének széntermeléséről. Ezek szerint az év első felében 49,928,441 métermázsa szént termelt és 44,658,158 métermázsa került kereskedelmi forgalomba.

Az idei félelvi széntermelés 14.7 millió métermázsával, azaz 41.7 százalékkal haladja meg a három év előtti hasonló időszak termelését, 9.5 millió métermázsával, azaz 23.5 százalékkal több, mint a két évvel ezelőtti termelés és 6.6 millió métermázsával, azaz 15.3 százalékkal több, mint amennyit a múlt év első felében termeltek.

Hasonlóképpen a szénfogyasztás 43.7 százalékkal több idén, mint három évvel ezelőtt, 20.5 százalékkal több, mint két évvel ezelőtt és 15.8 százalékkal több, mint tavaly ilyenkor volt. Az idei termelésből 5,213,128 métermázsa volt feketeszen, 41 millió 807,154 métermázsa barnaszén és 2 millió 908,159 métermázsa lignit.

A folyó év első felében 1,525,177 métermázsa szenet exportáltak, ami a tavalyi mennyiségnél több. Ennek nagyrésze Németországba, kisebb része Jugoszláviába ment, de kevés

szenet exportáltak Romániába és Olaszországba is.

Ugyanakkor a behozatal szénből 1,742,526, kokszból 2,594,780 métermázsa volt. Az általános szén- és kokszforgalom a folyó év első felében 46.3 százalékkal volt több, mint három évvel ezelőtt, 23.3 százalékkal több, mint két évvel ezelőtt és 18.7 százalékkal több, mint tavaly ilyenkor. A gázgyárak és kokszművek az év első felében 1,303,198 métermázsa kokszt termeltek. Külföldi behozatal egy félév alatt 1,595,766 métermázsa külföldi gázzal szén volt.

— Kiállítás rendeznek Cernautiban. A kolozsvári iparkamara közli, hogy Jinka miniszter védnöksége alatt ipari kiállítást tartanak Cernautiban. A kiállítás augusztus 15-én nyílik meg és egy hónapig tart.

— Rekordmennyiséget ért el a magyarországi búzatermés. Illetékes körök becslése szerint Magyarország idei búzatermése rekordmennyiséget ért el, amennyiben 30—31 millió mázsát tesz ki. Mivel az elmúlt évből visszamaradt 2 millió mázsa mennyiségű búzát mázsánként 14 pengős áron takarmány célokra felvásárolták. Magyarország idei búzavivetei feleslege 10—11 millió mázsát tesz ki. A terménytözsden úgy tudják, hogy Olaszország már eddig kétféle mázsa búzát lekötött és újabb kétféle mázsa szerzett elővételi jogot. Ezenkívül azonban Olaszország késznek mutatkozik arra, hogy a vásárlási keretet 6 millió mázsa emelje. Németországgal kétféle mázsa leszállítására állapodtak meg. Ebből a mennyiségből 1 millió mázsát az év végéig kell leszállítani, míg a további 1 millió mázsa leszállítására a jövő év elején kerül sor. Azt is remélik, hogy Svájc az eredetileg megállapított 600 ezer mázsa buza helyett egy millió mázsát vásárol.

A szegedi szabadtéri játékok nagy sikere

Augusztus 15-én ér véget az előadássorozat

Szegedről jelentik: A szegedi szabadtéri játékok, mint minden esztendőben, ez évben is fellendítették a Tiszaparti város idegenforgalmát: nemcsak a Felvidékről és Magyarország legtávolabb eső részéből indultak különvonatok, hanem külföldről is nagy tömeg látogatta meg Szegedet és gyönyörködte végig a tökéletes rendezésű szabadtéri játékokat.

A szegedi szabadtéri játékok, amelyek július 28-án kezdődtek és augusztus 15-én zárultak, óriási sikerrel mutatta be Voinovich Géza „Magyar Passió”-ját, Herczeg Ferenc „Bizánc”-át, „Az ember tragédiáját”. A szabadtéri operaelőadások is nagy vonzóerőt gyakoroltak: az „Aida” és „Turandot” előadása külföldre szóló siker volt.

A szegedi szabadtéri játékok sorozatának végén előadják még: augusztus 12-én, szombaton

„Az ember tragédiáját”-t, augusztus 13-án „Aida”-t, augusztus 14-én „Magyar Passió”-t és a bezáró szabadtéri játék augusztus 15-én „Turandot”-t.

Az 1939. évi szegedi szabadtéri játékok során nagy sikere volt Kiss Ferencnek, Lehotay Árpádnak, Tökés Annának és Perényi Lászlónak.

Az „Aida” szereposztása:

Aida: Németh Mária, Rhadames: Halmos János, Amneris: Némethy Ella, Amonasro: Losonczy György, Főpap: Koréh András.

A „Turandot”, amely bezárja a szegedi szabadtéri játékokat ugyancsak a legkitünőbb szereposztásban kerül színre:

Turandot: Németh Mária, Kalaf herceg: Halmos János, Liu: Orosz Julia, Timur: Koréh András, Ping: Lendvay András.

Augusztus 31-től szeptember 11-ig tart az ideai budapesti őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár

Budapestről jelentik: Végre kialakult az augusztus 31-én kezdődő és ezidőn rendkívül nagy szabású őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár programja. A Vásár, mint minden évben, ezuttal is elsősorban a kisipar legújabb produktumait ismerteti meg a közönséggel. látványos kiállítások között és rengeteg tanulságot nyújtó módon, külön csoportjai pedig egész rendkívül, de mindig szerfelett tanulságos módon ismertetik meg a látogatókat számos újdonsággal és újításal. Az ideai külön csoportok:

egészen nagyszabású rádió-kiállítás, a modern konyha újszerű eszközeinek és gépeinek bemutatása, a gyűjtemények gyűjteménye, a díjazott legújabb találmányok kiállítása és gyakorlati bemutatása az állandó asztalterítés, főző, befőző és recept-versek.

Csak természetes, hogy az ilyen nagyarányú vásár és kiállítás iránt

óriási érdeklődés nyilvánul meg.

annál is inkább, mert ez az alkalom a magyar közlekedési eszközökön 50 százalékos utazási lehetőséget biztosít a látogatóknak, akik a külföldi vonalakon is igénybe vehetik a részükre ezidőn is engedélyezett igen jelentős menetdíjkezdményt és vizummentesen léphetik át a magyar határt.

A külföldiek részére már augusztus 21-én életbe lépnek az utazási és vizumkezdmények

a kedvezmények igénybevételére jogosító utazási igazolványokat pedig már a közeli napokban árusítani kezdik az összes utazási és menetdíj-irodák.

Romániában nyomoznak a berlini rádió sikkasztó főlisztviselője után

Bucurestiből jelentik: A rendőrzéigazgatóság távirati megkeresést kapott a berlini rendőrfőnökségtől, amelyben kéri, ha az országban található Barskies Edvin, a berlini rádió volt pénzügyi főnöke, akinek teljes személyleírását is megjelöli a távirat, akkor tartóztassák le. Barskies Edvin 100 ezer márkát sikkasztott a berlini rádiótól és azután — a megállapítások szerint — autójával, felesége és leánykaja társaságában elmentek Németországból. A sikkasztó rádió-főlisztviselő 1897-ben született Lvebekben, utolsó lakohelye Berlinben volt. A távirati körözés után megérkezett a sikkasztó fényképe is, amit a bucurestli rendőrség szétküldött az ország minden rendőrkészletére.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, AUGUSZTUS 12.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13:05: Nyári szalonzenekar. 13:45: Felolvasás. 13:55: A zene folytatása Petre Gusti énekszámaival. 14:10: Hírek. 14:30: A zene folytatása. 15:10: Időszerű közlemények. 17: A Stria Tarii szervező órája. 18:15: A Munca și Voe Bana szervező órája. 19:15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:17: Vallásos részletek Handel, Bach, Mozart és Beethoven műveiből lemezek. 20: Valeriu Puscariu tanár előadása. 20:15: A mi dízözeink. Lemezek. 21: Rádióposta. 21:15: Tánclemezek. 22: Hírek, sportközlemények. 22:15: Egy századbeli bál. Lemezek. 23: Hírek. 23:15: Petrica Motoiu zenekara. 23:45: Hírek külföldre franciául és angolul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20 és 11:45: Felolvasás. 13:10: Mursi Elek csángózenekara. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vizállásjelentés. 14:30: Hanglemezek. 15:30: Hírek. 17:20: Okos Gyurka. Csibe Károly meséje. Felolvasás. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. hírek. 18:10: Müszaki előadás. 18:40: Berg Lili zongorázik. 19:10: Az öt világrész éghajlata. Bacso Nándor előadása. 19:30: A rádió szalonzenekara. 20:05: Hírek. 20:40: Hangképek az atlétikai bajnokságokról. 21:10: Nótacsillagászat. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Tánclemezek. 23:40: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven. 24: Katona zenekar.

Budapest II. 18:10: Bécsi muzsika. Hanglemezek. 19:45: Mezőgazdasági félóra. 20:15: Hanglemezek. 21: Hírek. Iversenyeredmények. 21:20: Miért lett színész E. Kovács Gyula. (Felolvasás). 21:50: Rendőrzene. 23:05: Időjárásjelentés.

Belgrad. 13: Népies zene. 14:10: Rádiózenekar. 14:40: Hírek. 14:55: Lemezek. 18:45: Lemezek. 19:30: Lemezek. 20:05: Népszerű zene. 21: Nendalok. 22:10: Rádiózenekar. 23: Hírek. 23:15: Vendéglő zene. 24: Táncczene.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetései, fűrdő és gyógyhely hirdetései szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST NYER

Kisasszonyt keresek 2 és féléves kisfiu mellé. Oppenheimer sörraktár. Eminescu-uca 15. 3626

Masamódiány állandó munkára. jó fizetéssel felvétetik Schön Anna. Str. V. Goldis 1.

Varróleányt több évi gyakorlattal keresek állandó munkára. Menczer, Fischer Eliz-palota. 3618

Mindenes leányt vagy bejárónőt keres kétfagu család azonnalra. Eminescu-u. 41. I. 4. 3620

Mindenes főzőnőt jó bizonyítvánnyal keresek lehet bejáró is. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 3616

A városi üzemek köztisztasági hivatala keres 21-40 év közötti embereket ucca seprésre és szeméthordásra. Érdeklődők jelentkezzenek személyesen a városi üzemek igazgatóságánál. Arad. Str. Muciu Scaevola Nr. 9-13. (volt gázgyár) d. e. 8-12-ig. 3624

LAKÁS

Földszinti 4 szobás lakás és földszinti 2 szobás garcon lakás azonnal kiadó. Greceanu 9. Ugyanott garáznak vagy műhelynek alkalmas kisebb helyiség kiadó. 3619

Ujonnan átalakított 3 szobás parkettás modern kertés magánház kiadó. Str. Porumbaru 4. Értekezni 5 óráig Révész Lászlónál. Cosbuc 48. 3625

Háromszobás modern lakás és egy világos félemeleti műhely azonnal kiadó. Markovits Str. Eminescu 16. 3627

Háromszobás, uccai modern lakás a törvényeszek mellett. I. emeleten. erkéllyel, fűrdő- és mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó. Str. Dumbrava Rosie 27. Tel. 1943. 3576

Olcson kiadó

II. emeleti háromszobás uccai lakás, teljes komforttal, Str. Av. Gheorghescu 11a. szám alatt a Park mellett. 3621

Csinosan butorozott szoba teljes ellátással azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 3608

VÉTEL-ELADÁS

Harcsa, Ponty, Kecsege, Tok frissen kapható LUTVÁK és ABRÁMOVICÉI cégnél. Telefon 25-04

Elsőrendű Thék

magyar gyártmányu hangverseny zongora eladó. Bővebbet a kiadóban. 8596

Fagyűmőcsőt

nagyban és kicsinyben árusít Gyümölcs Csarnok Arad, Strada Horia 12. Oszibarack-különlegességek. Uradalmi fajdinnyék. 8216

INGATLAN

Calea Aurel Vlaicu 137 számú ház bérbeadó, esetleg eladó. Bővebbet a kiadóban. 3597

OKTATÁS

Meditáló kisasszonyt keresek II. kereskedelmistát pótvizsgára előkészíteni. --- Menczer Fischer Eliz-palota.

KÜLÖNFÉLÉK

ERIKA írógépszaküzlet és javítóműhely Arad,

8658 str Alexandri 5. Tel.: 13-93

SZILAGYI „YOGHURI” UDIT Str. Mocloni 18. HUSIT 9352 Telefon 15-22.

Beraktározási raktárban felelősség mellett beraktározhatók teljes lakásberendezések, valamint eladni valót közvetítetek. Alkalmi eladás egy hálószoba rugalmas betétekkel egy üzlethelyiség és egy álló ingaóra és egy falitűző. Str. Moise Nicoara No. 9-11. 3610

Halálcase!

elutazás költözéskorból kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneveket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket varrógépet, egész lakberendezést, rövid- és hosszú zongorákat, könyveket makuraturapírt, ócskavasat, padlásholmit Vásárolok lakásban és padláson heverő bármilyen felesleges holmit lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra. Levelezőlap, vagy személyes hívásra házhoz lövök. Gojdu-uca 5. STEINER SÁNDOR